

Terminologie tipografică selectivă

Unități de măsură

Țol – unitate metrică de măsură, egală aproximativ cu 2,54 cm.

Pica – unitate de măsură utilizată pentru specificarea formatului coloanelor și al paginilor. Are aproximativ 1/6 țoli.

Punct tipografic (English point) – unitate de măsură, utilizată pentru specificarea dimensiunii caracterelor și a spațiului interliniar. Raportul de măsură este: 1Pica = 12 puncte; 1 țol = 72,291 puncte engleze. Punctul tipografic este unitatea de măsură cea mai frecvent folosită în cazul tehtoredactării computerizate. *Corpul de literă 12* – set de caractere de dimensiunea 12 pt. tipografice.

Punct tipografic (Didot point) – 1,07 punct englez. Un țol = 67,542 Didot Point.

Cicero – unitate de măsură tipografică folosită în special în Europa. Raportul de măsuri: 1 țol = 5,62 cicero.

Cuadrat (cvadrat) – 48 puncte tipografice (english point), 18 mm.

Spațiu em, en, spațiu de punctuație – unități de măsură, ce reflectă spațiul orizontal, ocupat de majuscula **M**, majuscula **N**, caracterul de rând **t**. De obicei em are dimensiunea corpului de literă, en= em/2; spațiul de punctuație = em/4. Exemplu: pentru un corp de literă 8pt. em=8pt; en=4pt. spațiul de punctuație = 2pt.

Spațiul unei cifre – spațiu rezervat scrierii unei cifre, indiferent de parametrii ei reali. De obicei coincide cu **en**. Permite alinierea perfectă a informației numerice în tabele.

Caractere

Stil (la caractere) – mod de reprezentare a caracterelor: normal, înclinat (italic), aldin (bold), subliniat (underline).

Scriere – set de caractere și simboluri speciale, care se caracterizează prin o unitate de stil de reprezentare, trăsături comune ale elementelor, simbolurilor literelor și semnelor speciale. Scrierea este identificată de numele său. Exemplu: *Arial*.

Corp de literă – set de caractere și simboluri speciale ale scrierii, care se caracterizează prin o unitate de dimensiune. Exemplu: *Arial CE corp 10*.

Tip de literă – set de caractere de o anumită dimensiune, lățime și stil. (Exemplu: *Ambassador Bold, corp 12*) Tipurile de literă pot fi comprimate (*compressed*) sau expandate (*expanded*).

Aspect – combinație de lățimi și stiluri pentru orice dimensiune (Exemplu: *Ambassador Bold*).

Familie de scrieri – grup de tipuri înrudite de scrieri (Exemplu: familia Arial: Arial, Arial Narrow, Arial Black).

Lățimea – grosimea tipului de caracter. Lățimile standard (în ordine ascendentă): *ultralight, light, book, medium, demibold, bold, heavy, ultrabold, ultraheavy*

Stilizarea – *Roman* (tipul drept), *Oblique* (tipul înclinat fără rotunjiri), *Italic* (tipul înclinat cu rotunjiri ale literelor). De obicei, aplicarea tipului *Italic* permite obținerea unui aspect mai caligrafic al textului.

x-height – înălțimea medie a literelor de rând. Etalon, de obicei, este litera x . Cu cât este mai mare această înălțime, cu atât vor arăta literele mai mari în raport cu alte scrieri ce au același corp, dar x-height mai mică.

Cap height (înălțimea majusculei) – înălțimea medie a literelor majuscule. Etalon, de obicei, este litera C.

Descender (coborâș) – partea literei care coboară sub linia de bază a rândului (Exemplu q, g, y).

Ascender (suiș) – partea literei care este extinsă peste x-height (Exemplu b, h, l).

Serif – linie perpendiculară pe linia de bază a literei, lăsată la sfârșitul ei, pentru a da literei un caracter mai vizual.

Sans serif – noțiune care indică lipsa serifelor la scriere.

Spațiere

Linie de bază – dreaptă, de-a lungul căreia sunt aliniată simbolurile dintr-un rând.

Linie inferioară – dreaptă, de-a lungul căreia sunt aliniată părțile inferioare ale simbolurilor dintr-un rând care au descender.

Linie superioară – dreaptă, de-a lungul căreia sunt aliniată părțile superioare ale simbolurilor dintr-un rând care au ascender.

Interliniere (leading, line spacing) – distanța dintre liniile de bază a două rânduri consecutive. Noțiunea de *leading* provine de la *lead* – piesele de plumb folosite înainte pentru spațierea rândurilor.

Spațiere dependentă a caracterelor (tracking) – determină spațiul total între literele unui cuvânt.

Spațierea cuvintelor (word spacing) – determină spațiul optimal, minim, maxim între cuvinte.

Spațierea caracterelor (character spacing) – determină spațiul optimal, minim, maxim între litere.

Spațierea selectivă a caracterelor (kerning) – ajustarea spațiului între două litere consecutive. Se aplică în cazul perechilor de litere cu formă specifică. De exemplu, spațierea mai mică în perechea *to* face fragmentul mai atractiv, spațierea mai mare în *oo* – de asemenea.

Aliniere – aranjare a simbolurilor în rând astfel, încât extremitatea din stânga (dreapta, ambele) a rândului să formeze o linie dreaptă. *Alinierea centru* aranjează simbolurile care formează rândul în centru. *Alinierea bloc pe verticală* variază spațiile între rânduri, astfel încât partea de sus și de jos a fiecărei coloane în pagină să fie aliniată.

Paragrafe

Paragraf (în tehnoedactare) – alineat de text.

Alineat – spațiu fix în fața primei litere a paragrafului.

Alineat inversat – plasează primul caracter al paragrafului cu spațiu fix în stânga față de marginea stângă; celelalte rânduri ale paragrafului se încep de la marginea stângă.

Alineat bloc – plasează întreg paragraful cu un spațiu fix față de marginea stângă.

Alineat suspendat – spațiu fix în fața tuturor rândurilor paragrafului, cu excepția primului.

Punct de listă – indicator al faptului că paragraful marcat cu el face parte dintr-o listă de elemente.

Letrină – majusculă (de obicei prima literă a paragrafului), care se extinde în jos de-a lungul mai multor rânduri în interiorul textului (restul textului o înconjoară). Se folosesc de obicei pentru a marca începutul unui capitol sau articol.

Raised cap – letrină, ce se extinde în afara textului, pornind de la linia de bază a primului rând.

Stil – macroelement care atribuie întregului paragraf atribute cum ar fi scrierea, corpul de literă, spațierea caracterelor și a rândurilor, alinierea etc.

Bibliografie

1. Ron Person, Utilizare Windows 95. Manual de utilizare complet. București, Teora, 1995.
2. Judy Petersen, Dicționar explicativ de calculatoare. București, Teora, 1996.
3. A. Foley, Van – Damm. Fundamentals of interactive computer graphics. Wesley - Addison publishing house, 1984.
4. José A. Martín Aguado El periódico y sus fundamentos tecnológicos Editorial Latina, Madrid, primera edición – 1981.
5. José A. Martín Aguado, A. Piñuela Perea, L. Gonzales Diez Tecnologias de la informacion impreña, Editorial Fragua, Madrid, 1993.
6. Jean Valion. Guide de la chaîne grafique. Edite par l'UIJPLF, 1997.
7. Deke McClelland, Galen Gruman PageMaker 5 sub Windows pentru toți. București, Teora, 1995.
8. Roger C. Parker. Tehnoredactarea computerizată și design pentru toți. București, Teora, 1996.
9. Adobe PageMaker User's Guide. Adobe Corporation, 1995.